

دانشگاه علوم پزشکی مشهد
دانشکده پرستاری و مامایی

موضوع تدریس: رهبری نظریه ها و روش های رهبری

مدت تدریس: 34 ساعت

گروه هدف: دانشجویان ترم ۲ کارشناسی ارشد آموزش مدیریت پرستاری

نوع درس: ۲ واحد نظری

پیشنیاز: ندارد

محل اجرا: دانشکده پرستاری و مامایی

heshmatinf@mums.ac.ir

مدرس: دکتر فاطمه حشمتی نبوی، آقای امیررضا صالح مقدم

هدف کلی: هدف این دوره ارائه یک رویکرد کل نگر نسبت به رهبری و مدیریت در پرستاری است. تلاش می شود تا با آموزش تئوری های رهبری و مفاهیم توسعه منابع انسانی به دانشجویان، توانایی درک محیط سازمانی کنونی پرستاری در آنها ایجاد شده و آمادگی لازم جهت ایفای نقش یک مدیر/ رهبر را در محیط های سازمانی را کسب نمایند.

اهداف اختصاصی

در پایان دوره از دانشجو انتظار می رود:

- بین رهبری و مدیریت تمایز قائل شود.
- تکامل تئوری های رهبری را در بستر زمان توصیف کند.
- تئوری های رهبری را ارزشیابی کند.
- مفهوم قدرت، و انواع آن را تشریح کند.
- ارتباط بین اختیار و مفهوم قدرت را تشریح کند.
- روشهای توانمند سازی زیر دستان را تشریح کند.
- برنامه ای برای ایجاد و تقویت قدرتهای فردی در خود طراحی کند.
- فرایند ارتباط را تشریح کند. و استراتژی های ارتباطی سازمان را توصیف کند.
- انواع روشهای ارتباط را در سازمان و مزایا و معایب هریک را تشریح کند.
- روشهای برخورد با کارکنان با نیازهای خاص را بحث کند.
- مهارتهای تشکیل تیم، انگیزش و تفویض اختیار را توصیف کند.

- ارتباط بین رهبری اثربخش و نتایج مثبت مدیریت (رضایت شغلی، تعهد سازمانی و...) را توصیف کند
- ویژگی‌هایی که یک رهبر/مدیر در شرایط کنونی سازمانهای بهداشتی و درمانی را توصیف کند.
- اثربخشی تئوری‌ها و نقش‌های رهبری و مدیریتی را در بستر تاریخی و کنونی آن بحث کند.
- نقش رهبر و مدیر را در فرایند تغییر در سازمان بحث کند.
- نقش مهارت‌های رهبری را در حل تضاد، و ایجاد بستری سرشار از امیدواری و انگیزه برای انجام کار در سازمان بحث کند.

محتوا و ترتیب ارائه آن:

جلسه / زمان	محتوی و فرآیند	مدرسین
جلسه اول	معرفی درس و آشنایی با کلیات رهبری و توسعه منابع انسانی	استاد صالح مقدم
جلسه دوم	مدیر و رهبر، مقایسه نقش‌ها و وظایف	استاد صالح مقدم
جلسه سوم	تئوری‌های شخصیتی رهبری	استاد صالح مقدم
جلسه چهارم	تئوری‌های رفتاری رهبری	استاد صالح مقدم
جلسه پنجم	تئوری رهبری موقعیتی	استاد صالح مقدم
جلسه ششم	اختیار و مسئولیت، تقویم اختیار	استاد صالح مقدم
جلسه هفتم	سیاست، قدرت و منابع قدرت، توانمند سازی کارکنان	استاد صالح مقدم
جلسه هشتم	ادامه ... سیاست، قدرت و منابع قدرت، توانمند سازی کارکنان	استاد صالح مقدم
جلسه نهم	منابع و فرایند تضاد	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه دهم	استراتژی‌های مدیریت تضاد	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه یازدهم	تئوری‌های انگیزش و کاربرد در پرستاری (مبتنی بر نیاز)	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه دوازدهم	تئوری‌های انگیزش و کاربرد در پرستاری (فرایندی)	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه سیزدهم	تحلیل رفتار تعاملی	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه چهاردهم	تئوری‌های تغییر	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه پانزدهم	مدیریت تغییر برنامه ریزی شده	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه شانزدهم	دیسپلین و تعدیل رفتار کارکنان	دکتر فاطمه حشمتی
جلسه هفدهم	جمع بندی و رفع اشکال	مدرسین

وظایف و تکالیف دانشجوی:

حضور فعال در مباحث صورت گرفته در کلاس
پیش مطالعه در مورد محتوای هر جلسه
انجام تکالیف کلاس

شیوه ارزیابی دانشجو:

شرکت فعال در کلاس	۱۰ درصد
تکلیف (کنفرانس کلاسی بر اساس موضوع انتخابی در جلسه مرتبط به عنوان انتخابی ارائه خواهد شد)	۳۰ درصد
آزمون کتبی تشریحی (Essay)	۲۰ درصد
آزمون کتبی (چهارگزینه ای (MCQ) و تشریحی (Essay)) پایان دوره	۴۰ درصد
جمع	۱۰۰

منابع اصلی درس:

- 1 Swansburg. R. Management and leadership for nurse manager: Boston: Bostjones & Batlett Publishers; ۲۰۰۹
- 2 Marquis BJ, Huston CJ. Leadership Role and Management Function in Nursing Theory & Application. Fourth Edition ed. Philadelphia: Lippincott; ۲۰۱۰
- 3 Tomy A. A guide to nursing management and leadership. sixth ed. St Louis: Mosby; ۲۰۱۰
- 4 Horns PN, Czaplinski TJ, Engelke MK, Marshburn D, McAuliffe M, Baker S. Leading through collaboration: a regional academic/service partnership that works. Nurs Outlook. ۲۰۰۷ Mar-Apr; ۵۵(۲): ۸-۷۴
- 5 Gillis D. Nursing Management: a system approach. Philadelphia: WBSaunders co; ۱۹۹۸
- ۶- طوسی، محمدعلی؛ فرهنگ سازمانی، تهران، انتشارات مرکز آموزش مدیریت دولتی، ۱۳۸۹
- ۷- رضائیان، علی؛ مبانی سازمان و مدیریت، تهران، سمت، ۱۳۷۹، چاپ اول
- ۸- رابینز، استیفن پی؛ مدیریت رفتار سازمانی، فرزاد امیدواران و دیگران، تهران، کتاب مهربان نشر، ۱۳۸۵، چاپ اول